

Co si myslí Češi o Vietnamcích

Nejčastější stereotypy o Vietnamcích

- Vietnamské stánky hyzdí naše krásná města
- Vietnamci prodávají nekvalitní zboží
- Vietnamští obchodníci svými nízkými cenami ničí českou konkurenci
- Vietnamci prostřednictvím daňových úniků „okrádají“ náš stát
- Vietnamci uzavírají fingované sňatky, aby dostali české občanství
- Vietnamští podnikatelé jsou mafiáni

Vietnamci jsou velmi učenliví, pracovití a díky svému smyslu pro nedostatky v jakémkoli systému a nespornému talentu k obchodování brzy zcela ovládli pouliční tržiště: vietnamské tržnice rozesté po celé naší zemi jsou toho výmluvným důkazem. Od počátku totiž nabízeli sice nepříliš kvalitní, avšak levné, a navíc nedostatkové zboží. Důsledkem jejich stánkové expanze si v současné době většina Čechů spojuje Vietnamce pohybujícího se na našem území výhradně s obchodníkem u stánku se spotřebním zbožím. Ne všichni Vietnamci v České republice se však živí tímto způsobem: zastávají různé formy podnikání i odborného zaměstnání. Vietnamští trhovci jsou ovšem nejvíce viditelní. Co na nich českou společnost nejvíce dráždí?

Některým našim občanům vadí vietnamské stánky a tržnice z „esteticko-vlasteneckého“ hlediska. Již méně se ale zajímají, kdo vlastně Vietnamcům pozemky tržnic či samotné stánky pronajímá: vysoké příjmy z pronájmů tržnic přitom obohacují rozpočty našich měst a obcí, jindy české podnikatele. Dále poukazují na kvalitu zboží, které vietnamští obchodníci prodávají, ač je nikdo nenutí, aby jejich zboží kupovali. Kdyby většina našich občanů sázela více na kvalitu než na cenu, těžko by vietnamští trhovci s jejich současnou strategií znamenali pro české obchodníky nebezpečnou konkurenci. (Nemluvě o tom, že rozhodně ne všichni vietnamští podnikatelé obchodují se zbožím průměrné kvality.) Nízké ceny zboží má vietnamský obchodník proto, že svůj zisk postavil na velkém obratu a nesnaží se vydělat závratnou sumu na jednom kuse: levného zboží prodá více.

Co se týče organizovaného zločinu, v roce 2001 se Vietnamci podíleli, dle odhadů expertů, hlavně na celních podvodech, padělání a nelegální migraci. Daňové úniky se zdaleka netýkají všech Vietnamců a jen Vietnamců. Kolik našich podnikatelů plní správně své daňové povinnosti, kolik se jich snaží podobně jako někteří vietnamští podnikatelé využívat skulin v naší centrální a komunální legislativě? Chyba je tedy také u našich úřadů, které daňové úniky, pašování a falšování zboží včetně nelegálního pobytu mnoha Vietnamců u nás umožňují. Pokud si někteří Vietnamci rozhodnou zajistit české občanství

Co si myslí Češi o Vietnamcích

a trvalý pobyt svatbou s Češkou za úplaty, rovněž nemá smysl obviňovat jen je, neboť zákon poruší i české ženy, pokud na takový obchod z chtivosti peněz přistoupí.

Cizinecká policie jinak řadí Vietnamce k těm skupinám cizinců, s nimiž jsou nejmenší potíže, neboť problémy si vyřizují uvnitř své komunity (vietnamská komunita je určitým způsobem hierarchizovaná, jejich soudržnost i způsob obchodování mezi sebou se řídí asijskými principy). Časté jsou naopak případy, kdy se Čech pokusí vykrást vietnamský obchod. V každé společnosti se najdou „černé ovce“, nelze však považovat všechny Vietnamce za mafiány: nám by se také určitě nelíbilo, kdyby díky několika jedincům, kteří kradou, se v zahraničí říkalo, že všichni Češi jsou zloději. Průměrný vietnamský prodáváč se snaží pouze vydělávat a ze svého výtěžku zpravidla živí velkou rodinu ve Vietnamu: proto tráví většinu času prací, nenavštěvuje kulturní ani restaurační podniky, žije velice skromně (investuje-li, pak obvykle do podnikání). Bývalí vietnamští pracující či jejich známí, kteří u nás začali podnikat, měli nesrovnatelnou výhodu oproti těm, jenž si dnes ze dne na den po příjezdu k nám, aniž by znali slovo česky, musí najít práci (bez ohledu na jejich skutečnou kvalifikaci a vzdělání), bydlení, vyřídit úřední formality – zaplatit tak zprostředkovatele, nájem – jako cizinci často třikrát vyšší než Češi (proto se nelze divit, že v jednom malém bytě bydlí i několik rodin). Nejlepší podmínky pro podnikání vietnamských trhovců přitom byly mezi lety 1990–1995, dnes je již obrovská konkurence a zájem o zboží z tržnic klesá. Velký počet vietnamských podnikatelů však u nás žije již řadu let, hovoří celkem obstojně česky a otevírá kamenné obchody na náměstích. Pro mnoho Čechů je snadnější vidět za tím nečistě praktiky místo usilovné práce a investic z minulých výtěžků.

Literatura k tématu

Vietnamské etnikum v České republice. In: Šišková, T. (ed.): *Výchova k toleranci a proti rasismu*, Praha 1998, s. 81–98.

Kocourek, Jiří, *Vietnamci v České republice*, In: Šišková, T. (ed.): *Menšiny a migranti v České republice*, Praha 2001, s. 99.

Nguyen Khac Vien: **Dejiny Vietnamu**. Bratislava 1974.

Müllerová, P.: **Dračí král. Vietnamské pohádky**. Praha, 2001.

